

ارائه الگوی راهبردی ایمنی سکونت گاههای روستایی شهرستان تهران

سید حبیب راضی*، 93، 226،

1395-11-30

مباحث جغرافیا در حوزه برنامه ریزی فضایی می باشند. در همین راستا پژوهش حاضر به دنبال ارائه الگوی راهبردی ایمنی سکونت-گاههای روستایی د شهرستان تهران می باشد. بحث خطرپذیری بالای روستاها در برابر بحران و عدم توجه کافی به ایمنی سکونت گاهها روستایی در کاهش اثرات بحران، مهم ترین ضرورت این پژوهش است حوادث و رخدادهاي طبيعي مانند زلزله، سيل، گرد و خاک، خشکسالي و غيره بارها زندگي را در روستاها به مخاطره مي اندازد، بنابراین گستره مفهومی مخاطرات محیطی، نوعی نگرش و ادراک خاص را برای روستاییان ایجاد می کند، که با توجه به محیط جغرافیایی زندگی روستاییان و نوع کنش آنان در مقابل این خطرات، مفهوم مذکور می تواند متنوع و متمایز تفسیرگردد. از طرفی اهمیت تبیین مفهوم مخاطرات محیطی از دیدگاه روستاییان و کشاورزان هنگامی مضاعف می گردد که معمولاً آنان آسیب پذیرترین اقشار در برابر بلایا به شمار می روند. بنابراین با توجه به آرمان های نیل به توسعه پایدار، ارتقاء کیفیت زندگی، رفاه و توسعه اجتماعی و محیطی، لازم است که مخاطرات طبیعی و آسیب پذیری نسبت به آن در کانون مباحث توسعه و برنامه ریزی در ابعاد مختلف بخشی و فضایی و نیز در سطوح مختلف محلی تا ملی و بین المللی قرار بگیرد. پژوهش حاضر از نظر روش شناسی توصیفی - تحلیلی و از نظر هدف کاربردی می باشد. جمع آوری داده ها و اطلاعات بصورت میدانی (پرسشنامه به روش دلفی) و اسنادی انجام شده است و در تحلیل ها به کمک نرم افزاری GIS Arc، 11 Choice Expert، SPSS از تحلیل های آماری و فضایی استفاده شده است. نتایج تکنیک دلفی پژوهش نشان میدهد که در مدیریت ایمنی مراکز روستایی هیچ الگو و طرحی موثری وجود ندارد. این مراکز به لحاظ خدمات ایمنی و آتش نشانی به مراکز شهری وابسته هستند و در نتیجه نبود روش های پیشگیرانه از یک سو و امکانات تاسیسات و تجهیزات مناسب مقابله از سوی دیگر موجب آسیب پذیری بالای این مراکز در قبال مخاطرات می شود. همچنین تحلیل فضایی نشان می دهد که اکثریت روستاهای شهرستان تهران در نیمه جنوبی شهرستان و در قسمت پایین دست کلانشهر تهران در ارتفاعات کمتر از 1400 متر قرار گرفتند در حالی که از نظر مخاطرات محیطی (زلزله، سيل) بالاترین آسیب پذیری را دارند و قابل ذکر است که این مراکز از نظر خدمات آتش نشانی هم با مشکل جدی روبرو هستند با توجه به وجود کارگاه های صنعتی و انبارها، و مشاغلی که احتمال آتش سوزی بالای را دارند. تحلیل همبستگی پژوهش هم نشان می دهد که هر چقدر از تهران مراکز روستایی فاصله بیشتر دارند از نظر خدمات ایمنی محروم تر هستند. و همچنین هر چقدر مخاطرات محیطی روستا بالاتر است به همان میزان وابستگی شغلی و درآمدی آن روستا به تهران بیشتر می باشد.

کلمات کلیدی : الگو، راهبرد، مدیریت ایمنی، سکونتگاههای روستایی، شهرستان تهران

[Islamic Azad University, Rasht Branch - Thesis Database](#)

[دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت - سامانه بانک اطلاعات پایان نامه ها](#)